

Aanleiding

Het GRUP Herkenrodebossen en Wijerbos geeft uitvoering aan de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur voor Vlaanderen, of AGNAS. Doelstelling van AGNAS is de open ruimte in het buitengebied maximaal te vrijwaren voor landbouw, natuur en bos.

Daartoe werd in overleg met de gemeenten, provincies en belanghebbenden in 2005 een ruimtelijke visie uitgewerkt met een actieprogramma voor 13 buitengebiedregio's. Het GRUP Herkenrodebossen en Wijerbos valt binnen de ruimtelijke visie voor de regio Haspengouw-Voeren.

In het Structuurplan Vlaanderen is opgenomen dat Vlaanderen moet evolueren naar:

- 750.000 ha agrarisch gebied: dit is een afname met 56.000 ha.
- 150.000 ha natuurgebied: dit is een toename met 38.000 ha.
- 53.000 ha bosgebied: dit is een toename met 10.000 ha.

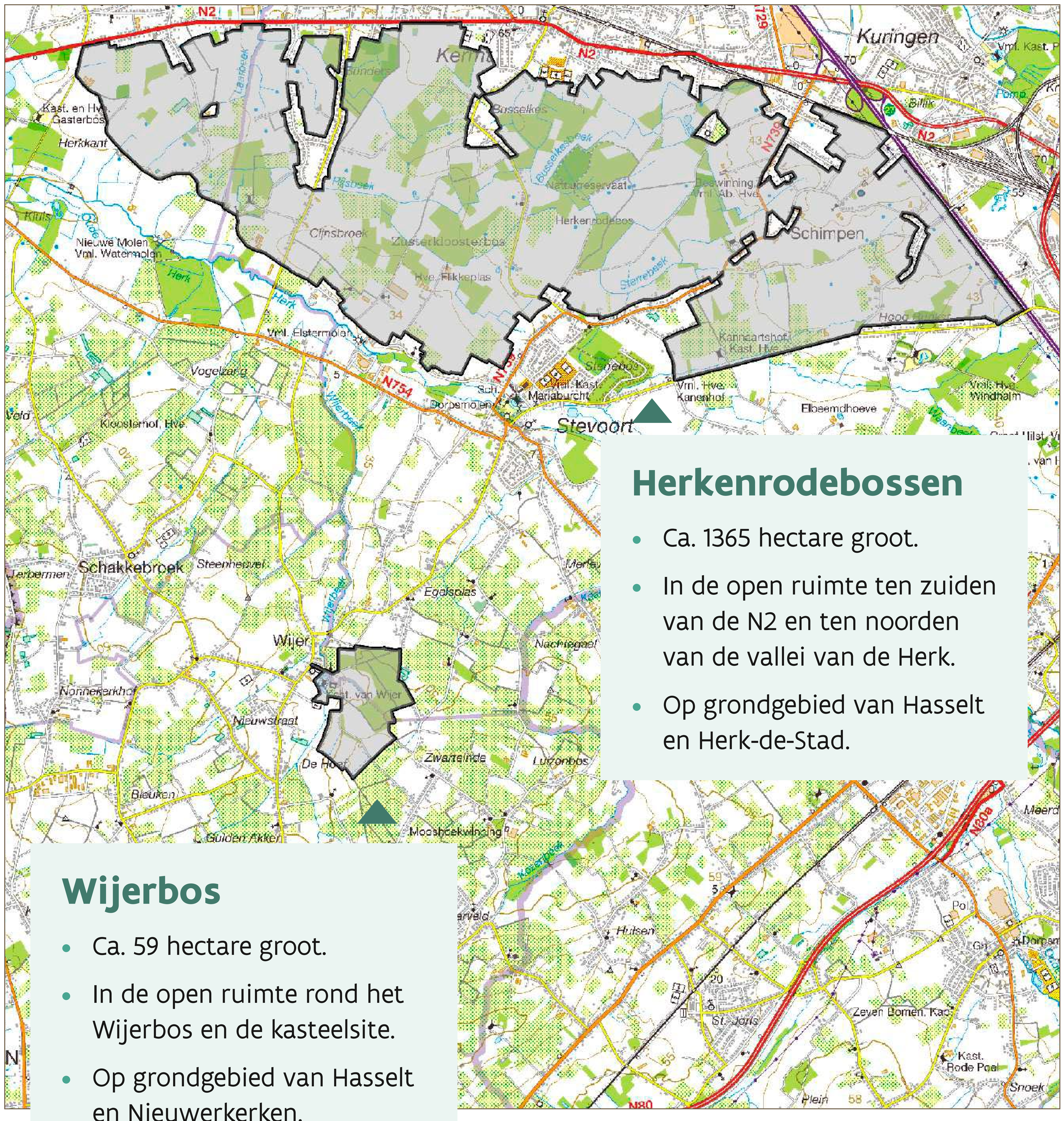
Waarom een Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP)

Om de realisatie van de plandoelstellingen mogelijk te maken, zullen de nodige percelen een andere bestemming krijgen. Dat gebeurt via een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of GRUP.

Het GRUP legt bestemmingen vast op perceelsniveau en koppelt daar voorwaarden aan via de stedenbouwkundige voorschriften. Het GRUP vormt de juridische basis voor latere vergunningsaanvragen.

Het GRUP wordt opgemaakt door de Vlaamse overheid, in nauwe samenwerking met de stad Hasselt.

Het GRUP bestaat uit twee deelgebieden

Plandoelstellingen GRUP

Met het GRUP Herkenrodebossen en Wijerbos wil de Vlaamse overheid de open ruimte versterken door in te zetten op bos, natuur en landbouw, met aandacht voor landschap en erfgoed.

De overkoepelende plandoelstellingen

- De bosstructuur versterken door het beschermen, uitbreiden en verbinden van bosfragmenten tot een aaneengesloten, samenhangend boslandschap.
- Ruimte vrijwaren voor grondgebonden beroepslandbouw.
- De natuurlijke structuur versterken.
- VEN-gebieden samenvoegen tot één geheel.
- Landschappelijk waardevolle gebieden en erfgoedwaarden vrijwaren.
- De ontwikkelingsmogelijkheden van recreatieve voorzieningen afstemmen op de randvoorwaarden en doelstellingen vanuit de natuurlijke en agrarische structuur.

Parallel aan de opmaak van het GRUP is ingezet op realisatie van de plandoelstellingen, waardoor deze al deels verwezenlijkt zijn op het terrein.

Plandoelstellingen deelgebied Wijerbos

1 SAMENHANGENDE BOSCOMPLEXEN EN VERSPREIDE BOSFRAGMENTEN BEHOUDEN EN VERSTERKEN.

- Bosuitbreiding van minstens 30 ha. Deze bosuitbreiding is al gerealiseerd en krijgt nu de juiste bestemming.
- Agentschap voor Natuur en Bos werkte een inrichtingsvisie uit en is eigenaar van een groot deel van het gebied.

2 LANDSCHAPPELIJK WAARDEVOLLE GEBIEDEN MET ERFGOEDELEMENTEN VRIJWAREN EN VERSTERKEN.

- De site van het kasteel en de kasteelhoeve wordt bestemd als gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde.

Plandoelstellingen deelgebied Herkenrodebossen

1 EEN ROBUUST EN (BIO)DIVERS LANDSCHAP REALISEREN DOOR SAMENHANGENDE BOSCOMPLEXEN EN VERSPREIDE BOSFRAGMENTEN TE BEHOUDEN EN TE VERSTERKEN.

- Bosuitbreiding van minstens 135 ha. Een deel van deze bosuitbreiding is reeds gerealiseerd en krijgt nu de juiste bestemming.
- Ecologische verbindingen in het tussenliggend agrarisch gebied richting Tommelen, vallei van de Herk en Demervallei via een netwerk van kleine landschapselementen.
- Uitbreiding van het Vlaams Ecologisch Netwerk.

Voor percelen in landbouwgebruik die als nieuw VEN worden aangeduid zal de VEN-bestemming pas ingaan vanaf 2035.

2 RUIMTE VOOR DUURZAME GRONDGEBONDEN LANDBOUW, DOOR RUIMTELIJK EN FUNCTIONEEL SAMENHANGENDE GEBIEDEN TE VRIJWAREN VOOR LAND- EN TUINBOUW.

- Herbevestiging van agrarisch gebied in het grootste deel.
- Daarnaast differentiatie naar bouwvrij agrarisch gebied, agrarisch gebied met ecologisch belang of agrarisch gebied met overdruk natuurverweving.

Rond de huiskavels blijft uitbreiding mogelijk

- Gebied is bestemd voor beroepslandbouw. Hobby land- en tuinbouw wordt hier ontmoedigd.

Plandoelstellingen deelgebied Herkenrodebossen

3 BESTAANDE RECREATIEVE VOORZIENING AFSTEMMEN OP DE RANDVOORWAARDEN EN DOELSTELLINGEN VANUIT DE NATUURLIJKE EN AGRARISCHE STRUCTUUR.

- Herbestemming Manege Woutershof naar 'dagrecreatie voor paardensport', met voorwaarden:
 - Natuur en landschapsherstel en onvergunde constructies verwijderen.
 - Bijdragen aan de plandoelstelling voor natuur en landschap via een inrichtingsplan bij elke vergunningsaanvraag.
 - Beperkte zone voor gebouwen en constructies.

4 LANDSCHAPPELIJK WAARDEVOLLE GEBIEDEN MET ERFGOEDELEMENTEN VRIJWAREN EN VERSTERKEN.

- Delen van de landschapsatlasrelicten 'Herkenrodebos en kasteel van Stevoort' worden aangeduid als erfgoedlandschap.
- Specifieke sites krijgen de bestemming gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde.

Een landschapsatlasrelict is een waardevol landschappelijk gebied waarin een geheel van erfgoedelementen (landschappelijk, bouwkundig of archeologisch) voorkomen.

Gevoerde onderzoek

Plan-milieueffectenrapport of plan-MER

Het plan-MER onderzocht de mogelijke effecten van de voorgestelde bestemmingen en voorschriften, zowel binnen het onderzoeksgebied als op de omgeving. Waar nodig worden milderende maatregelen voorgesteld, dat zijn aanbevelingen om mogelijke negatieve effecten te verminderen.

Het plan zal overwegend positieve milieueffecten hebben: op bodem, watersysteem, oppervlakte- en grondwaterkwaliteit, biodiversiteit, landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie.

Het plan-MER bevat volgende milderende maatregelen die in het grafisch plan of in de stedenbouwkundige voorschriften worden opgenomen:

- Er moet rekening gehouden worden met de historische context van het erfgoed.
- Het plan vraagt aandacht voor de landschappelijke inpassing van de manege.
- Om landbouwers te ondersteunen zal de nieuwe VEN-bestemming op percelen die nu in landbouwgebruik zijn pas ingaan vanaf 2035.
- Er zal verder onderzocht worden welk flankerend beleid nodig is voor de landbouwbedrijven, meer bepaald via de inzet van de grondenbank voor de aankoop en ruil van gronden.

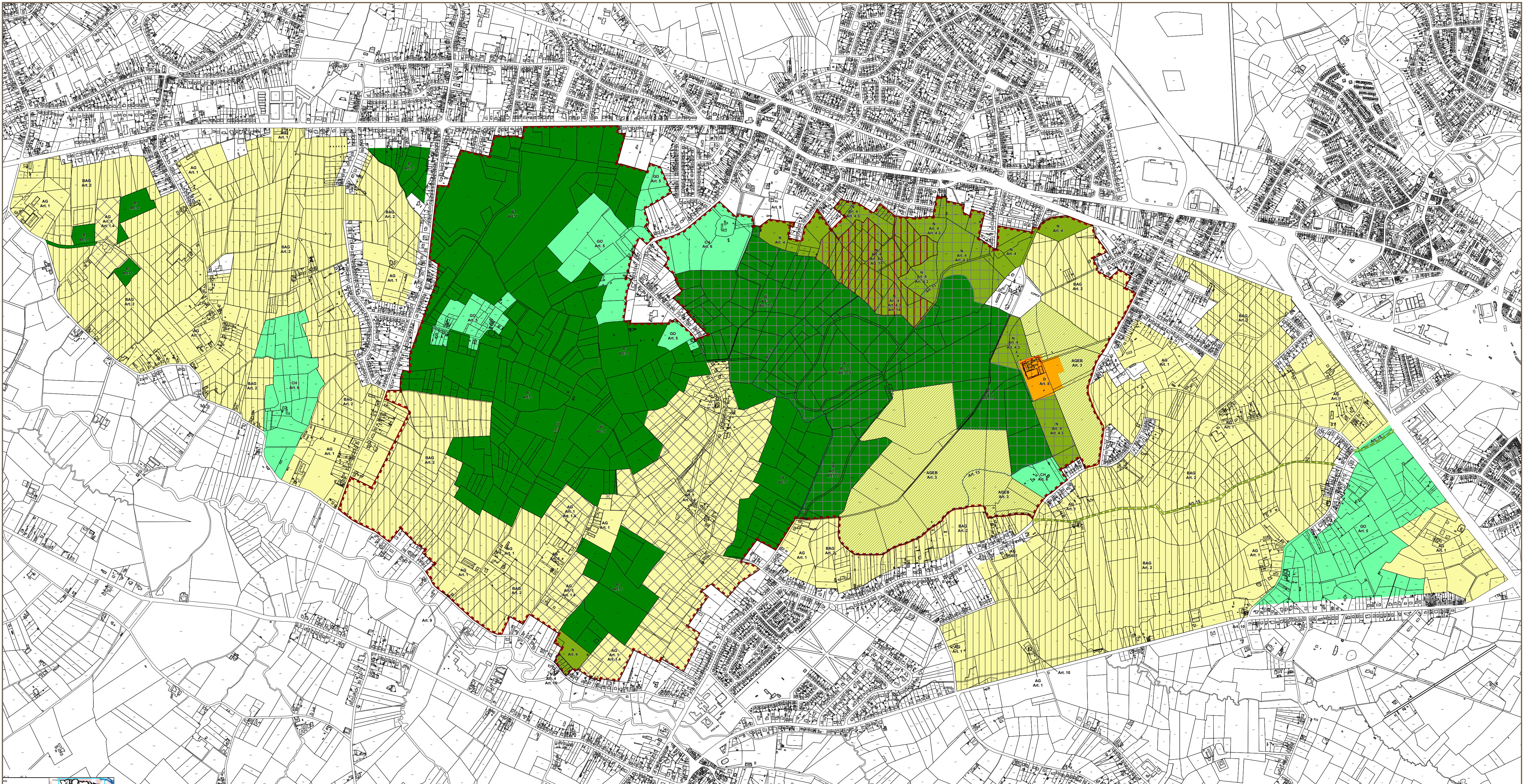
Naast het onderzoek ging veel aandacht naar overleg bij de uitwerking van het plan: met de betrokken landbouwers, manege Woutershof en andere belanghebbenden.

Nog tijdens de opmaak van het GRUP startte een werkgroep grondverwerving om landbouwers snel ruilgrond aan te kunnen bieden, om zo de impact van het GRUP op de bedrijfsvoering te verkleinen.

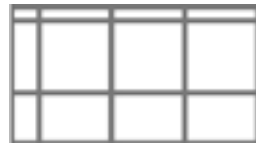
Grafisch plan en stedenbouwkundige voorschriften

Het grafisch plan toont de nieuwe bestemmingen. De stedenbouwkundige voorschriften geven aan wat hier mogelijk is.

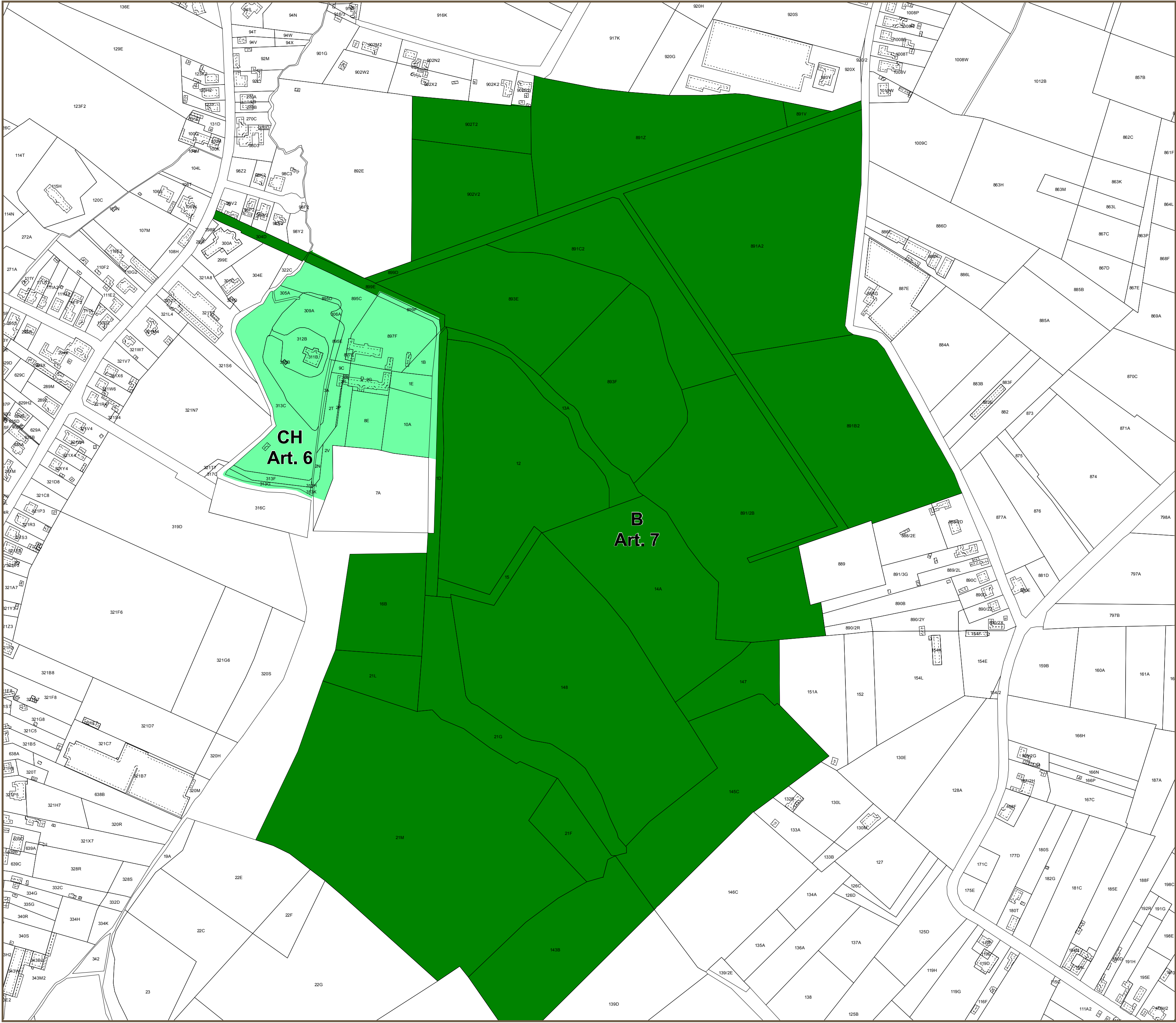
Deelgebied Herkenrodebossen

LEGENDE

AG	Agrarisch gebied
	Overdruk natuurverweingsgebied
BAG	Bouwvrij agrarisch gebied
AGEB	Agrarisch gebied met ecologisch belang
N	Natuurgebied
	Overdruk grote eenheid natuur
GO	Gemengd openruimtegebied
CH	Gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde
B	Bosgebied
D	Recreatiegebied voor paardensport
	Overdruk gebouwen en constructies voor de manege of ermee verenigbare vorm van recreatief medegebruik
	Erfgoedlandschap
	Overdruk te behouden puntvormig erfgoed- of landschapselement
	Overdruk te behouden cultuurhistorisch en landschappelijk waardevol groenelement
	Overdruk te behouden cultuurhistorisch of landschappelijk waardevolle wegen
	Overdruk te behouden landschappelijk waardevolle beken
	Overdruk te behouden vlakvormig erfgoed- of landschapselement
	Overdruk ecologische verbinding

Deelgebied Wijerbos

LEGENDE

AG	Agrarisch gebied	D	Recreatiegebied voor paardensport
	Overdruk natuurverwevingsgebied		Overdruk gebouwen en constructies voor de manege of ermee verenigbare vorm van recreatief medegebruik
BAG	Bouwvrij agrarisch gebied		Erfgoedlandschap
AGEB	Agrarisch gebied met ecologisch belang		Overdruk te behouden puntvormig erfgoed- of landschapselement
N	Natuurgebied		Overdruk te behouden cultuurhistorisch en landschappelijk waardevol groenelement
	Overdruk grote eenheid natuur		Overdruk te behouden cultuurhistorisch of landschappelijk waardevolle wegen
GO	Gemengd openruimtegebied		Overdruk te behouden landschappelijk waardevolle beken
CH	Gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde		Overdruk te behouden vlakvormig erfgoed- of landschapselement
B	Bosgebied		Overdruk ecologische verbinding

Procedure opmaak GRUP

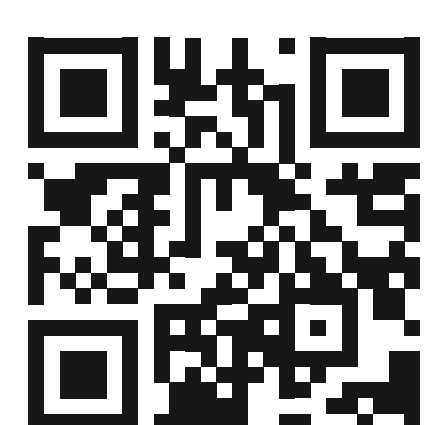
Tijdens het openbaar onderzoek van 16 september tot en met 14 november 2025 kan iedereen schriftelijk reacties indienen op het ontwerp GRUP.

- Het **ontwerp GRUP** bestaat uit meerdere bijlagen. Het **grafisch plan** en de **stedenbouwkundige voorschriften** zijn verordenend, dat betekent bindend. De toelichtingsnota beschrijft de doelstellingen en de context en vormt de verantwoording voor het plan.
- De **procesnota** omschrijft de procesaanpak in elke fase van het proces. Dit is een informatief document.

Na het openbaar onderzoek worden alle reacties verwerkt door de Vlaamse administratie en wordt het plan eventueel aangepast. Ten slotte keurt de Vlaamse Regering het plan goed.

Inzage documenten

ONLINE

[www.vlaanderen.be/
herkenrodebossen-en-wijerbos](http://www.vlaanderen.be/herkenrodebossen-en-wijerbos)

OP AFSPRAAK

- **Hasselt**, Limburgplein 1,
T 011 23 90 00
- **Herk-de-Stad**, Pikkeleerstraat 14,
T 013 38 03 34
- **Nieuwerkerken**, Kerkstraat 113,
T 011 48 03 74
- **Departement Omgeving**,
Havenlaan 88, 1000 Brussel,
T 02 553 38 00

INSPRAAKREACTIES

- Inspraakformulier op
[www.vlaanderen.be/
herkenrodebossen-en-wijerbos](http://www.vlaanderen.be/herkenrodebossen-en-wijerbos)
- **Brief afgeven** bij de gemeente
- **Brief opsturen** naar Departement
Omgeving, Koning Albert II-laan 15
bus 550, 1210 Brussel

VRAGEN

- Mail omgevingsplanning@vlaanderen.be
- Tel **02 553 38 00**

De definitieve vaststelling van het GRUP bevat de verwerking van de reacties en adviezen. Wie reageert ontvangt dus geen individueel antwoord.

Procedure opmaak GRUP

— Startnota

- Doelstelling, plangebied, alternatieven, onderzoek naar milieueffecten
- Goedkeuring door Vlaamse Regering

PUBLIEKE RAADPLEGING 60 DAGEN

Iedereen kan reageren op de startnota

— Scopingnota

- Verwerking inspraakreacties en adviezen
- Alternatieven en te onderzoeken milieueffecten

— Voorontwerp RUP en effectenrapporten

- Uitwerking alternatieven en onderzoek milieueffecten
- Plenaire vergadering met adviesverlenende instanties

— Ontwerp RUP

- Voorlopige vaststelling door Vlaamse Regering

NU

OPENBAAR ONDERZOEK 60 DAGEN

Iedereen kan reageren op het ontwerp-RUP

- Verwerking inspraakreacties en adviezen en eventueel aanpassing plan
- Principiële vaststelling door Vlaamse Regering
- Advies Raad van State

DEFINITIEVE VASTSTELLING RUP

- Definitieve vaststelling door Vlaamse Regering
- Publicatie in Belgisch Staatsblad